

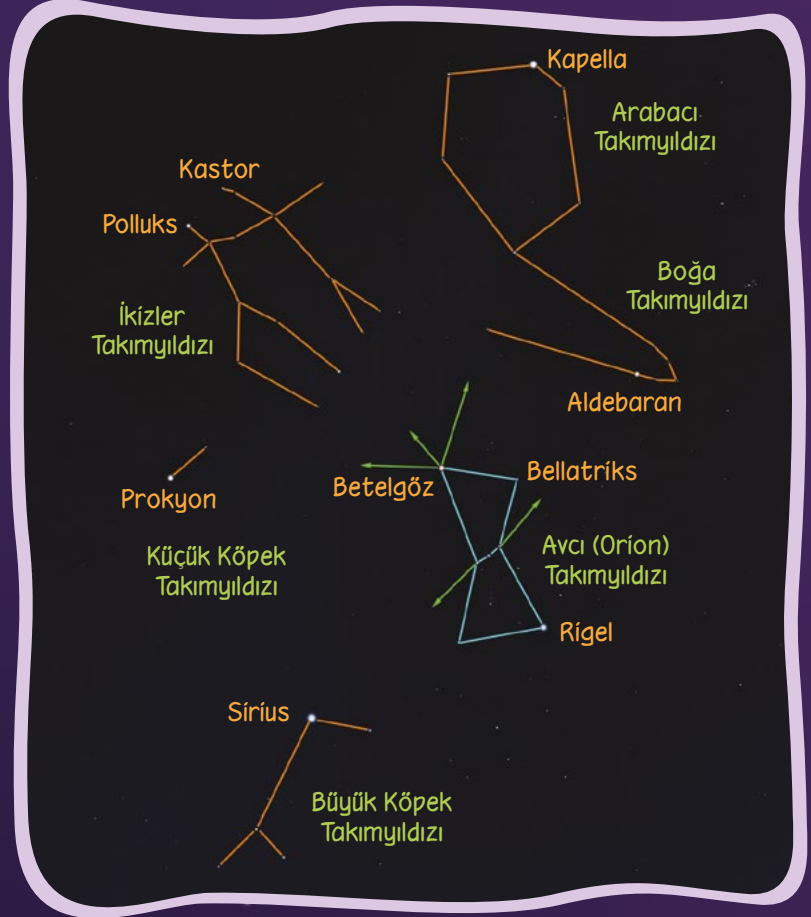
Avcı'nın Komşuları

Kışın gökyüzü parlak yıldızlarla dolu. Sanki parlak yıldızlar Avcı (Orion) Takımyıldızı'nın çevresinde toplanmış gibi görünüyor. Avcı'nın komşusu ve takımyıldızların en parlakları olan bu yıldızlarla tanışmaya ne dersiniz?

Gökyüzünde kelebeğe benzeyen Avcı Takımyıldızı'nı bularak gözleme başlayalım. Akşam hava kararınca güney yönüne baktığımızda bu takımyıldızı görebiliriz. Avcı'nın belindeki üç yıldızın doğrultusunu batı yönünde takip edelim. Bu doğrultu bizi Aldebaran'a götürür. Aldebaran, Boğa Takımyıldızı'nın en parlak yıldızıdır ve turuncudur. Rengi bize Güneş'ten daha soğuk olduğunu gösterir. Çapı, Güneş'in çapının 45 katı olan ve bizden 65 ışık yılı uzaklıkta bulunan dev bir yıldızdır.

Şimdi yine Avcı'nın belindeki yıldızlara odaklanalım. Bu kez doğrultusunu ters yöne, yani doğu yönüne uzatalım. Karşımıza çıkacak yıldızın adı Sirius. Gökyüzünün en parlak yıldızı olarak tanıdığımız bu yıldız, Büyük Köpek Takımyıldızı'nın en parlağıdır. Parlak beyaz görünüşü nedeniyle Akyıldız adıyla da bilinir. Kütlesi, Güneş'in kütlesinin 2 katı, yaydığı ışık miktarıysa 25. Onu çok parlak görmemizin bir diğer nedeni de bize çok yakın olması; Sirius, Güneş sistemimize yaklaşık 8,6 ışık yılı uzaklıkta.

Şimdi de Avcı'nın mavî parlak yıldızı Rigel'den, kırmızı parlak yıldızı Betelgöz'e doğru gidelim ve devam edelim. Karşımıza birbirine yakın iki parlak yıldız çıkacak: Parlak olan Polluks, diğeri de Kastor. İkisi de İkizler Takımyıldızı'nda bulunur. Polluks bizden 34 ışık yılı, Kastor da 50 ışık yılı uzaklıktadır.

Şubat akşamlarında, Avcı Takımyıldızı yakınındaki altı parlak yıldız, okları takip ederek bulabilirsiniz.

Bellatriks'ten Betelgöz'e doğru, doğu yönünde çizdiğimiz ok, Prokyon adlı parlak yıldızı gösterir. Küçük Köpek Takımyıldızı'nın en parlağı Prokyon 11,5 ışık yılı uzaklığıyla komşu yıldızlarımızdan biridir. Beyaz görüntüsü, Güneş'ten daha sıcak olduğunu gösterir. Çapı, Güneş'in çapının 2 katıdır.

Sirius'tan çıkan hayalî çizgiyi Betelgöz'den geçirerek devam ettirince göreceğimiz yıldızın adı da Kapella. Arabacı Takımyıldızı'nın

en parlak olan bu yıldız bize 43 ışık yılı uzaktadır. Çapı Güneş'in çapından 10 kat büyük ve yüzey sıcaklığı Güneş'inkine yakındır.

Gözlemediğimiz bu parlak yıldızlar tek bir yıldız gibi görünür. Bilim insanlarının uzun zaman alan gözlemleri sonucunda bu yıldızların yanlarında yoldaşları olduğu bulunmuş. Sirius'un yoldaşı beyaz cüce olarak tanımlanan bir yıldız kalıntısıdır. Aldebaran'ın yoldaşı, Jüpiter'den yaklaşık 6 kat daha büyük kütlesi olan gezegendir. Polluks'un da büyük bir gezegeni var. Gezegen, Jüpiter'in kütlesinin 2,3 katı büyüklükte kütleye sahip. Kastor'un ailesiyse oldukça kalabalık, 6 yıldızlı bir sistem. Prokyon tıpkı Sirius gibi bir beyaz cüce ile yolculuk yapar. Kapella ise 4 yıldızlı bir sistemden oluşur.

Gezegenler

Bu ay gezegenlerin çoğu, sabah saatlerinde gözlemlenecek. Şubat ayı akşamlarında Jüpiter batıda, ufku hemen üzerinde olacak, ayın son günlerinden itibaren Jüpiter'i göremeyeceğiz. Şubat ayında, sabah erken saatlerde gözlem yapanları gökyüzünde üç gezegen bekliyor. Güneydoğu yönünde, ufka yakın göreceğiniz en parlak cisim Venüs gezegeni olacak. Venüs'ün sağ altında daha sönük, turuncu renkli Mars'ı görebilirsiniz. 23 Şubat'ta Venüs, gökyüzündeki en yüksek konumuna ulaşacak ve bu tarihten itibaren ufka yakınlaşacak. Mars da yükseleceği için 12 Mart günü Venüs ve Mars en yakın konumda olacak. Merkür gezegeni 15 Şubat saat 07.00'den itibaren bu ikiliye eşlik edecek. Her gün ufka biraz daha yakınlaşan Merkür, 2 Mart sabahı Satürn'le birlikte doğacak. Bugünden itibaren Merkür, Güneş'e yaklaştığı için gözlemlenemeyecek ancak Satürn her gün biraz daha yükselecek. 27 ve 28 Şubat sabahlarında Ay, gezegenlerle birlikte doğacak. Çok uzak ve küçük

28 Şubat sabahı 07.00'de güneydoğu ufkunda dört gezegen görebiliriz.

olduğu için çıplak gözle göremediğimiz Plüton, acaba gökyüzünde nerede dersiniz Mars ve Venüs'e doğru bakın. 4 ve 5 Mart sabahlarında Plüton, Mars ve Venüs'e yakın konumda olacak.

7 Mart günü Uranüs Örtülmesi gerçekleşecek. Ay, bir gezegenin önünden geçip gezegenin görülmesini engeller yani gezegeni örterse bu olaya örtülme denir. Örtülme gerçekleştiği sırada Ay ve Uranüs ufkun altında olacak. Örtülme Türkiye'den izleyemsek de sabah 10.00'da Ay'ın doğuşunu izlerken, Uranüs'ün Ay'ın hemen üzerinde olduğunu söyleyebiliriz.

Burcu Parmak